

UZNESENIE SÚDU PRVÉHO STUPŇA (prvá komora)
z 13. júla 2004 *

Vo veci T-29/03,

Comunidad Autónoma de Andalucía, v zastúpení: C. Carretero Espinosa de los Monteros, advokát, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

proti

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: C. Ladenburger a S. Pardo Quintillán, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia údajne obsiahnutého v liste generálneho riaditeľa Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) z 8. novembra 2002, ktorým uvedený generálny riaditeľ informoval žalobcu o nemožnosti prešetriť jeho sťažnosť podanú proti správe IO/2000/7057 OLAF o správnom vyšetrowaní týkajúcom sa uvedenia olivového oleja na trh v Andalúzii (Španielsko),

* Jazyk konania: španielčina.

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV (prvá komora),

v zložení: predseda B. Vesterdorf, sudcovia P. Mengozzi a M. E. Martins Ribeiro,

tajomník: H. Jung,

vydal toto

Uznesenie

Právny rámec

- 1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1073/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) (Ú. v. ES L 136, s. 1) upravuje kontroly, inšpekcie a iné opatrenia uskutočňované zamestnancami OLAF pri výkone ich funkcií.
- 2 Nariadenie č. 1073/1999 vo svojom článku 3 s nadpisom „Externé vyšetrovania“ upravuje:

„Úrad uplatňuje právomoci prenesené na Komisiu nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 vykonávať miestne kontroly a inšpekcie v členských štátoch...“

- 3 Článok 9 nariadenia č. 1073/1999 s nadpisom „Vyšetrovacia správa a opatrenia uskutočnené po vyšetrovaniach“ upravuje:

„1. Úrad po skončení ním vykonaného vyšetrovania vypracuje pod vedením riaditeľa správu, v ktorej sú špecifikované zistené skutočnosti, prípadná finančná strata a závery vyšetrovania, vrátane odporúčaní riaditeľa úradu ohľadne postupov, ktoré majú byť uskutočnené.

2. Pri vypracúvaní týchto správ treba zohľadňovať procesné požiadavky zakotvené vo vnútroštátnom práve dotknutého členského štátu. Správy vypracované na takomto základe predstavujú prípustný dôkaz v správnych alebo súdnych konaniach členského štátu, v ktorých sa ich použitie ukáže ako nevyhnutné, rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok ako administratívne správy vypracované národnými administratívnymi inšpektormi. Vzťahujú sa na ne tie isté hodnotiace pravidlá, aké sú uplatňované na administratívne správy vypracované národnými administratívnymi inšpektormi a majú rovnakú hodnotu ako tieto správy.

3. Správy vypracované po externom vyšetrovaní a všetky použiteľné súvisiace dokumenty sa posielajú príslušným orgánom dotknutých členských štátov v súlade s pravidlami týkajúcich sa externého vyšetrovania.

4. ...“

- 4 Článok 14 nariadenia č.1073/1999 ustanovuje:

„Až do novelizácie služobného poriadku môže každý úradník alebo iný zamestnanec Európskych spoločenstiev na základe tohto článku predložiť riaditeľovi úradu sťažnosť na konanie úradu, ktoré ho nepriaznivo postihuje a ktoré úrad uskutočnil ako súčasť interného vyšetrovania, v súlade s postupmi zakotvenými v článku 90

ods. 2 služobného poriadku. Článok 91 služobného poriadku sa vzťahuje na rozhodnutia prijaté v súvislosti s týmito sťažnosťami.

Predchádzajúce ustanovenia sa primerane vzťahujú na pracovníkov orgánov, inštitúcií, úradov a agentúr, na ktorých sa nevzťahuje služobný poriadok.“

Skutkové okolnosti

- 5 Vo februári 2000 generálne riaditeľstvo Komisie pre poľnohospodárstvo sprostredkovalo na OLAF množstvo sťažností podaných na 23 podnikateľov, ktoré sa týkali niektorých praktík spočívajúcich v opakovanom lisovaní výliskov pri príprave olivového oleja v Španielsku. Tieto sťažnosti udávali na jednej strane predaj olivového oleja lisovaného z olivových výliskov v Španielsku aj mimo neho pod označením „panenský olivový olej“ a na druhej strane miešanie olivového oleja z olivových výliskov s panenským olivovým olejom v niektorých olejových mlynoch na účel neoprávneného zvyšovania objemu panenského olivového oleja a využívania podpory Spoločenstva. Uvedená podpora Spoločenstva je poskytovaná z prostriedkov záručnej sekcie Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF).

- 6 Na základe týchto informácií začal OLAF externé vyšetrovanie. V jeho rámci požiadal OLAF Guardia Civil (zložka ozbrojených síl poverená udržiavaním poriadku v Španielsku), aby mu poskytla informácie o zákulisí prípadných podvodných konaní v odvetví olivového oleja zo strany spomenutých 23 podnikateľov. Potom zvláštny prokurátor pre stíhanie hospodárskych deliktov týkajúcich sa korupcie v Španielsku (ďalej „protikorupčný prokurátor“) začal vyšetrovanie, ktoré bolo zaregistrované pod číslom 10/2001.

- 7 Na základe niektorých kontrol uskutočnených v troch z vyššie uvedených podnikov dospel OLAF k záveru, že v týchto podnikoch dochádzalo k podvodným praktikám.
- 8 Na začiatku roku 2002 uskutočnil OLAF nové správne vyšetrovanie ďalších troch podnikateľov, medziiným v spoločnosti Oleícola El Tejar. V rámci svojho vyšetrovania tohto podniku mal OLAF prístup k zápisniciam z rokovaní správnej rady tohto podniku. Niektoré časti zápisníc z rokovaní sa týkali Consejería de Agricultura (poľnohospodárska služba), výkonného orgánu žalobcu a boli uverejnené v záverečnej správe OLAF z roku 2002 vydanéj pod číslom IO/2000/7057 (ďalej len „záverečná správa“), ktorá sa týkala údajných porušení predpisov, ktorých sa dopustili podnikatelia v odvetví olivových olejov.
- 9 Závety záverečnej správy obsiahnuté v časti týkajúcej sa podniku Oleícola El Tejar sú nasledujúce:

„Taktiež sa domnievame, že všetky činnosti tejto spoločnosti boli podporované Consejería de Agricultura [výkonným orgánom žalobcu], a to najmä predaj olivového oleja z olivových výliskov ako panenského olivového oleja, čo predstavuje konanie v rozpore s právom Spoločenstva.“

- 10 OLAF zaslal kópiu správy na FEAGA (štátny orgán pre uskutočňovanie priamej platby podpôr v Španielsku). V sprievodnom liste bol FEAGA vyzvaný, aby podnikol nevyhnutné kroky smerujúce na jednej strane k vymáhaniu čiastok spomenutých v správe a príslušných dlžných úrokov z týchto čiastok a na druhej strane, aby prijal určité dodatočné opatrenia.

- 11 Kópia záverečnej správy bola rovnako zaslaná Guardia Civil, ako aj protikorupčnému prokurátorovi na založenie do zložky vyšetrovania č. 10/2001.
- 12 Listom z 30. augusta 2002 žalobca podal sťažnosť (ďalej len „sťažnosť“) generálnemu riaditeľovi OLAF voči záverečnej správe, opierajúc sa o článok 14 nariadenia č. 1073/1999 na účel dosiahnutia zmeny tej časti správy, ktorá konštatuje, že žalobca podporoval všetky činnosti podniku Oleícola El Tejar.
- 13 V liste z 8. novembra 2002 OLAF žalobcovi oznámil, že sa nemôže sťažnosťou zaoberať. Zdôvodnil to tým, že konanie o sťažnosti podľa článku 14 nariadenia č. 1073/1999 sa v tomto prípade nemôže použiť, lebo toto konanie je určené len pre tie prípady, keď úradník alebo iný zamestnanec Európskych spoločenstiev chce podať sťažnosť na opatrenie OLAF v rámci vnútorného vyšetrovania, ktoré mu spôsobilo ujmu.
- 14 Faxom z 10. júna 2003 kancelária protikorupčného prokurátora informovala OLAF o odložení veci pod označením č. 10/2001.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 15 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 27. januára 2003 žalobca podal túto žalobu.

- 16 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:
- zrušil rozhodnutie obsiahnuté v liste OLAF z 8. novembra 2002,
 - určil, že OLAF je povinný prijať sťažnosť podanú žalobcom a preskúmať v nej položené vecné otázky.
- 17 Podaním podaným do kancelárie 24. marca 2003 vznesla Komisia námietku neprípustnosti a uviedla, že zástupca žalobcu nespĺňa podmienky uvedené v článku 19 Štatútu Súdneho dvora.
- 18 Podaním podaným do kancelárie 9. mája 2003 žalobca predložil k námietke neprípustnosti písomný pripomienky.
- 19 Vzhľadom na to, že Komisia písomnými pripomienkami podanými do kancelárie 16. júna 2003 námietku neprípustnosti stiahla, bola jej stanovená lehota na vyjadrenie k žalobe.
- 20 Komisia doručila svoje vyjadrenie k žalobe 24. októbra 2003, v ktorom navrhuje, aby Súd prvého stupňa:
- vyhlásil žalobu za neprípustnú,

— subsidiárne zamietol žalobu ako neodôvodnenú,

— uložil žalobcovi náhradu trov konania.

- 21 Vzhľadom na to, že žalobca nevyužil možnosť podať repliku, písomná časť konania bola 5. januára 2004 ukončená.

Právny stav

- 22 Podľa článku 113 rokovacieho poriadku môže Súd prvého stupňa, ktorý o tejto veci rozhoduje v súlade s článkom 114 ods. 3 a 4 tohto poriadku, kedykoľvek bez návrhu skúmať, či sú splnené procesné podmienky konania, ku ktorým patria podmienky prípustnosti žaloby stanovené v článku 230 ods. 4 ES (uznesenie Súdu prvého stupňa z 8. júla 1999, Area Cova a i./Rada a Komisia, T-12/96, Zb. s. II-2301, bod 21).
- 23 V prejednávacom prípade považuje Súd prvého stupňa na základe preskúmania spisu vec za dostatočne objasnenú, a preto rozhodne bez začatia ústnej časti konania.
- 24 Najskôr treba preskúmať druhý návrh žalobcu, ktorým sa žalobca domáha, aby Súd prvého stupňa určil, že OLAF je povinný jednak pripustiť sťažnosť žalobcu a jednak preskúmať vecné otázky vznesené v uvedenej sťažnosti. Potom treba preskúmať prvý bod návrhov smerujúci k zrušeniu rozhodnutia údajne obsiahnutého v liste OLAF z 8. novembra 2002 (ďalej len „sporný list“).

O druhom bode návrhov, ktorým sa žalobca domáha, aby Súd prvého stupňa určil, že OLAF je povinný prijať sťažnosť podaní žalobcom a preskúmať vecné otázky vznesené v uvedenej sťažnosti

- 25 Žalobca vo svojom druhom bode návrhov jednoznačne chce dosiahnuť, aby Súd prvého stupňa dal príkaz služobnému pracovisku žalovaného.
- 26 Podľa ustálenej judikatúry nie sú sudy Spoločenstva v rámci preskúmania zákonnosti na základe článku 230 ES oprávnené dávať inštitúciám Spoločenstva príkazy (rozsudok Súdneho dvora z 8. júla 1999, DSM/Komisia, C-5/93 P, Zb. s. I-4695, bod 36, a uznesenie Súdneho dvora z 26. októbra 1995, Pevasa a Inpesca/Komisia, C-199/94 P a C-200/94 P, Zb. s. I-3709, bod 24). Okrem toho sudy Spoločenstva nie sú oprávnené nahradzovať tieto inštitúcie, lebo je vecou príslušnej inštitúcie, aby prijal opatrenia na základe článku 233 ES k výkonu rozsudku vydaného v rámci žaloby o neplatnosť (rozsudky Súdu prvého stupňa z 27. januára 1998, Landbroke Racing/Komisia, T-67/94, Zb. s. II-1, bod 200, a zo 16. septembra 1998, IECC/Komisia, T-110/95, Zb. s. II-3605, bod 33).
- 27 Z toho vyplýva, že tento bod návrhov je neprípustný.

O prvom bode návrhov smerujúcom k zrušeniu sporného listu

- 28 Žalobca navrhuje vo svojom prvom bode návrhov zrušenie rozhodnutia údajne obsiahnutého v spornom liste, ktorým OLAF informoval žalobcu o nemožnosti vyšetriť sťažnosť proti záverečnej správe.

- 29 Pokiaľ ide o prípustnosť takejto žaloby o neplatnosť, treba poukázať na to, že iba opatrenia, ktoré majú záväzné právne účinky a ktorými sú dotknuté záujmy žalobcu tým, že sa podstatným spôsobom mení jeho právne postavenie, predstavujú akty alebo rozhodnutia, proti ktorým možno podať žalobu o neplatnosť (rozsudky Súdneho dvora z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9, a z 23. novembra 1995, Nutral/Komisia, C-476/93 P, Zb. s. I-4125, body 28 a 30, rozsudky Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, Oleifici Italiani a Fratelli Rubino/Komisia, T-54/96, Zb. s. II-3377, bod 48, a z 22. marca 2000, Coca-Cola/Komisia, T-125/97 a T-127/97, Zb. s. II-1733, bod 77). Okrem toho, ako vyplýva z ustálenej judikatúry, na to, aby bol list kvalifikovaný ako rozhodnutie v zmysle článku 230 ES a tak bolo možné proti nemu podať žalobu o neplatnosť, nestačí, že bol zaslaný inštitúciou Spoločenstva osobe, ktorej je určený v odpovedi na jej žiadosť (rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. mája 1996, AITEC/Komisia, T-277/94, Zb. s. II-351, bod 50, a uznesenie Súdu prvého stupňa z 9. apríla 2003, Pikaart a i./Komisia, T-280/02, Zb. s. II-1621, bod 23).
- 30 Navyše treba podotknúť, že pokiaľ rovnako ako v prejednávanom prípade má akt Komisie negatívny charakter, musí byť posúdený v závislosti na povahe žiadosti, na ktorú odpovedá (rozsudok Súdneho dvora z 8. marca 1972, Nordgetreide/Komisia, 42/71, Zb. s. 105, bod 5, uznesenie Súdu prvého stupňa z 13. novembra 1995, Dumez/Komisia, T-126/95, Zb. s. II-2863, bod 34). Zvlášť odmietnutie inštitúcie Spoločenstva zrušiť alebo zmeniť akt predstavuje samo o sebe akt, ktorého zákonnosť možno preskúmať v súlade s článkom 230 ES iba vtedy, ak by akt, ktorý inštitúcia Spoločenstva odmieta zrušiť alebo zmeniť, mohol byť napadnutý na základe tohto ustanovenia (rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. októbra 1996, Salt Union/Komisia, T-330/94, Zb. s. II-1475, bod 32, a uznesenie Súdu prvého stupňa z 18. apríla 2002, IPSO a USE/BCE, T-238/00, Zb. s. II-2237/00, bod 45).
- 31 V prejednávanom prípade je napadnutým aktom v zmysle článku 230 ES sporný list, ktorým OLAF informoval žalobcu o nemožnosti vyšetriť sťažnosť podanú proti záverečnej správe.

- 32 S ohľadom na judikatúru uvedenú vyššie v bode 30 by bolo možné tento list považovať za rozhodnutie, proti ktorému možno podať žalobu o neplatnosť, iba v prípade, ak záverečná správa predstavuje opatrenie majúce záväzné právne účinky, ktorými sú dotknuté záujmy žalobcu tým, že sa podstatným spôsobom mení jeho právne postavenie.
- 33 Treba konštatovať, že správy, ako je záverečná správa, ktorú vydal OLAF na záver externého vyšetrovania a ktoré sú predložené príslušným orgánom členského štátu v súlade s článkom 9 nariadenia č. 1073/1999, predstavujú iba odporúčania alebo stanoviská bez záväzných právnych účinkov.
- 34 V tejto súvislosti treba uviesť, že OLAF zaslal záverečnú správu príslušným španielskym orgánom na záver externého vyšetrovania, ktoré uskutočnil v súlade s nariadením č. 1073/1999.
- 35 Článok 9 nariadenia č. 1073/1999 v podstate upresňuje, že správy predložené príslušným orgánom členských štátov, ktoré sú vypracované pod vedením riaditeľa OLAF a ktoré obsahujú najmä závery vyšetrovania a odporúčania riaditeľa OLAF, predstavujú rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok ako administratívne správy vypracované národnými administratívnymi inšpektormi prípustné dôkazy v správnych alebo súdnych konaniach členského štátu, v ktorých sa ich použitie ukáže ako nevyhnutné.
- 36 Okrem toho nariadenie č. 1073/1999 uvádza v 13. bode odôvodnenia, že „je na príslušných orgánoch členských štátov, prípadne orgánoch, inštitúciách, úradoch alebo agentúrach, aby sa rozhodli, aké kroky sa majú urobiť v súvislosti s dokončenými vyšetrovaniami na základe správy vypracovanej úradom“.

- 37 Z týchto ustanovení vyplýva, že závery OLAF obsiahnuté v záverečnej správe nemôžu automaticky viesť k začatiu správneho alebo súdneho konania na vnútroštátnej úrovni, pretože vnútroštátne orgány majú voľnosť v rozhodovaní, aký postup bude po záverečnej správe nasledovať, a sú teda jedinými orgánmi, ktoré sú oprávnené prijímať opatrenia, ktorými by bolo dotknuté právne postavenie žalobcu.
- 38 Tento rozbor je okrem iného potvrdený skutočnosťou, ktorej sa dovoľávala Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe, že protikorupčný prokurátor rozhodnutím z 10. júna 2003 odložil vyšetrovací spis č. 10/2001, ku ktorému bola pripojená záverečná správa.
- 39 S ohľadom na skutočnosť, že záverečná správa nemá záväzné právne účinky voči príslušným španielskym orgánom, nemôže sa rovnako považovať za rozhodnutie, ktorým môže byť dotknuté právne postavenie žalobcu.
- 40 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca by nemohol podať žalobu o neplatnosť proti záverečnej správe, lebo nejde o akt, ktorý by žalobcu krátil v jeho právach v zmysle článku 230 ES. V dôsledku toho nemôže byť rovnako prípustné, aby žalobca napadol sporný list.
- 41 Z toho vyplýva, že táto žaloba musí byť ako celok zamietnutá ako neprípustná.

Trovy konania

- 42 Podľa ustanovenia článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu okrem svojich vlastných trov konania trov konania Komisie v súlade s jej návrhom.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (prvá komora)

nariadil:

- 1) **Žaloba sa zamieta ako neprípustná.**

- 2) **Žalobca znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania Komisie.**

V Luxemburgu 13. júla 2004

Tajomník

H. Jung

Predseda

B. Vesterdorf